

87868

BESKRIFNING

öfver

KUMLA SOCKEN

af

L. F. Kihlman

STRENGNÄS
1828.

556:129

v. H. A. E. 3

vutl.

K

bo egor finnas särskilda berg, af hvilka Holmboberget är så högt, att derifrån synes Sala och Romfartuna kyrkor. Helt nära N. Husta är en klippa, på hvilken flera stora stenar hvilat hvar öfver annan, utgörande tillsammans en hög kuller, hvarifrån en myckenhet vattenådror utgå, som tillsammans formara flera källor med beständigt rinnande friskt vatten; hvarföre hela kullen kallas Källberget. Ej långt derifrån är Ynglingeberget, i gränsen mellan Sala och Kumla Socknar. Både N. Husta- och Ynglingeberget presentera sig åt stora allmänna landsvägen igenom de vackraste löffundar, som sommar tiden pryda desamma. På Wäsby mark äro tvänne berg. Öfver det ena går man sommar tiden till Nyby, Hella med flera ställen, och kallas derföre *Trappeberget*. Flera af dessa berg utgöra en längre sträckning och upptager således mycken mark. Endast Ynglingeberget, på Bonstra mark, tros omfatta en omkrets af 20 tunnland. — Dessutom finner man här och der stora fasta jordstenar till flera famnars dimensioner, än nedanföre berg, än på höjder, än i sluttingar af dem, hvilka, såsom å alla andra ställen, vittna om de förändringar, jordytan undergått.

Mineralier och Fossilier skulle troligtvis här kunna finnas, enligt redan anförda giss-

ningar, men några säkra tecken äro icke afkännare uppgifna. Den Jernmalm, som bröts ur Fremboberget, var förmodligen icke af god halt, emedan arbetet så snart afstodande. Den anmärkning är gjord, att bergsträckningen på Österby och Åkersbo mark anrager i mulen och regnaktig väderlek en ganska mörk färg, hvilket förhållande tros uppträcka någon der varande malmarart; men brist på tillräcklig kännedom af dylika ämnen föranlåter mig att här stadna. Djurarter och *Naturens alster finnas här*, som annorstädes, af hvilka man blott får nämna *de allmänaste*; såsom rofjdjur: vargar, räfvar, hökar, *ugglor*; bland andra djur: *dulfvor, änder, orrar, tjedar*, ekorrar, harar. Räfvar fångas här årligen flera, och understundom vargar. En och annan utter har blifvit tagen, ett gräfsvin skuter. *Vildbräd* fallas äfven. — Af jordens alster, åtskilliga bärsorter, såsom: smultron, blåbär, lingon, hallon, hjortron, njuppon, m. fl. Ibland örter: hvitstippor, lifjekovaljer, oxläggor, m. fl. Svalört, utmärkt af sina gula blommor och sin gula saft, som visar sig när styelken albyres, växer här vid Prästgården och nyttjas till svullnaders fördelning. Mjölönris växer i ymnighet på åsen, nyttjas att fästa grå färg på linne. Blommorna af Hundlokor gifva en vacker gul färg, och stennossan åter

Kumla Sockens Beskrifning.